
KESKI-SAVON JÄTEHUOLTO LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄ

Y-tunnus 2367681-2

Toimintakertomus ja tilinpäätös

01.01.2017-31.12.2017

Sisällysluettelo

<i>Toimitusjohtajan katsaus</i>	3
<i>Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän hallinto</i>	4
<i>Arvio tulevaisuuteen vaikuttavista merkittävistä riskeistä ja muista tekijöistä</i>	5
<i>Osakkuusyhtiöt ja sidosryhmät</i>	6
<i>Jäteneuvonta ja viestintä</i>	8
<i>Ympäristö ja kierrättäminen</i>	8
<i>Jättemaksut</i>	10
<i>Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen</i>	10
<i>Investointien toteutuminen</i>	11
<i>Tulevaisuus</i>	12
<i>Investoinnit suunnitelmakaudelle 2018–2020</i>	12
<i>Tase</i>	14
<i>Tuloslaskelma</i>	17
<i>Rahoituslaskelma</i>	19
<i>Tuloslaskelmaosan toteutuminen</i>	21
<i>Rahoitusosan toteutuminen</i>	22
<i>Investointien toteutuminen</i>	23
<i>Tilinpäätöksen liitetiedot</i>	24
<i>Kirjanpitokirjat, tosittelajit ja säilytystapa</i>	32
<i>Allekirjoitukset ja merkinnät</i>	33
<i>Tilinpäätösmerkintä</i>	34

Toimitusjohtajan katsaus

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymällä on takana yksi historian merkittävimmistä vuosista. Vuonna 2012 aloitettu hanke jätteenpolttolaitoksen rakentamiseksi Varkauteen eteni koepolttoon kesällä 2016.

Riikinvoima Oy otti laitoksen vastaan maaliskuussa 2017 ja huhtikuun alussa jätteenpolttolaitos aloitti kaupalliseen toiminnan. Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän kiintiö jätteenpolttokapasiteetista on 14,7 %. Vuonna 2017 Riikinvoima Oy otti vastaan yhteensä 133 508 tonnia yhdyskuntajätettä, Keski-Savon Jätehuollon osuus oli siitä 19 627 tonnia.

Riikinvoima Oy:n ensimmäinen kokonainen toimintavuosi on osoittanut taloudellisesti edulliseksi osakkaille. Jätteen keskimääräinen porttihinta oli viime vuonna huomattavasti voimassaolevaa jäteveroa alhaisempi, jätevero on 70 e/tonni. Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymällä on ollut mahdollisuus myydä omaa vapaata kapasiteettia muille osakkuusyhtiöille ja lisäksi yhdelle ulkopuoliselle jätealan toimijalle. Vapaata kapasiteettiä myytiin viime vuonna noin 5 500 tonnia.

Riikinvoima Oy:n toiminta lisää merkittävästi Riikinnevan alueen liikennöintiä ja tunnettavuutta. Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä on osaltaan ollut kehittämässä alueen säävutettavuutta. Riikinnevantien perusparannus valmistui suunnitelmien mukaan. Rakentamiskustannukset toteutuivat suunnitelman mukaisesti.

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän talousarvioennuste laadittiin vuoden 2015 ja vuoden 2016 tammi-kesäkuun toteutuman pohjalta. Investointitarpeista huolimatta jätemaksuihin ei tehty korotuksia vuodelle 2018. Kuljetuskilpailutuksen, ylimääräisen jätekiintiömyynnin ja jätteen polttoon siirtymisen vuoksi yhtiöllä ei ole korotuspaineita jätemaksuihin.

Liiketoiminnan tuotot olivat 6 005 102,70 euroa. Liikelylijäämä oli 1 171 734,82 euroa, ennen rahoituseriä, satunnaisia eriä, tilinpäätös siirtoja ja veroja. Osa liikevaihdon kasvusta tuli ylimääräisen jätteenpolttokiintiön myynnistä ja osa Riikinvoima Oy:lle tehtävistä konetöistä.

Kaatopaikan pakollinen jälkihoitovaraus sisältyy kirjanpitosäännösten mukaan tulososan kohtaan muut kulut. Pakollista varausta on tehty vuoden 2017 loppuun mennessä 900 000 euroa ja sen on arvioitu riittävän nykyisen käytössä olevan loppusijoitusalueen jälkihoitoon.

Kiitän johtokuntaa, yhtymäkokousedustajia, henkilökuntaa ja sidosryhmien edustajia, hyvin sujuneesta ja tavoitteellisesta yhteistyöstä.

Jarmo Vepsäläinen
toimitusjohtaja

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän hallinto

Liikelaitoksen yhtymäkokouksen jäsenet v. 2017

(jokaisesta jäsenkunnasta kaksi edustajaa)

1.6.2017 alkaen

Heinävesi:

- Puustinen Osmo
- Räsänen Kristiina

Joroinen:

- Anias Päivi
- Isoniemi Ari-Pekka

Juva:

- Jalonen Markku
- Paunonen Reijo

Leppävirta:

- Räsänen Noora
- Arovaara Reijo

Varkaus:

- Soininen Juha
- Rissanen Tapani

31.5.2017 asti

Heinävesi:

- Laitinen Ilpo
- Räsänen Kristiina

Joroinen:

- Hytönen Hilikka
- Kuutti Väinö

Juva:

- Holm Tauno
- Jalonen Markku

Leppävirta:

- Havukainen Heikki S.
- Nykänen Pekka

Varkaus:

- Karvinen Eero
- Rothström Markko

Johtokunnan jäsenet 2017:

- Heinävesi:** Ylikotila Jenni
Joroinen: Miettinen Petri
Juva: Pirinen Kaj
Leppävirta: Wright Virve
Varkaus: Lehtonen Arto
Esittelijä: Liikelaitoskuntayhtymän toimitusjohtaja

Llky:n toimitusjohtaja: Vepsäläinen Jarmo

**Kierrätys-
keskus**
EKO TORI

**Riikinnevan
jätekeskus**

**Jäte-
neuvonta**

*ostopalve-
lut kilpailu-
tus*

Kunnan Taitoa Oy:

- Jätehuollon asia-
kaspalvelu
- Jätehuollon talous-
hallinto-palvelut

**Jätteen
kuljetuspalvelut**

Vuosi 2017 oli kunnallisvaalivuosi ja valtuustokausi vaihtui 1.6. Yhtymäkokousedustajat vaihtuivat, kahta lukuun ottamatta, kaikki. Yllä olevassa taulukossa on lueteltu entisen ja uuden yhtymäkokouksen edustajat.

Johtokunnassa tapahtui myös yksi muutos, Heinäveden tekninen johtaja Osmo Jauhiainen irtisanoutui toimestaan 1.7 alkaen ja hänen sijastaan kahdessa johtokunnan kokouksessa Heinävetä edusti vs. tekninen johtaja Jyrki Tiippana. Uudeksi Heinäveden tekniseksi johtajaksi valittiin Jenni Ylikotila, joka tuli Heinäveden kunnan edustajaksi johtokuntaan syksyllä

Henkilöstö

Liikelaitoskuntayhtymän palveluksessa oli vuoden vaihteessa kaksitoista vakituisessa työsuhhteessa olevaa henkilöä sekä viisi määräaikaista ja erilaisin tukitoimin toteutetuissa määräaikaisissa työsuhhteissa viisi henkilöä.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Johtokunta ja toimitusjohtajajohtaja vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimivuudesta.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan.

Sisäinen valvonta on osa jokapäiväistä toimintaa. Säännölliseen valvontaan kuuluvat mm. toiminnan ja toimintapoikkeamien seuranta, talousarvion toteutumisen seuranta ja laskutuksen jätetaksan mukaisuus. Sisäisestä valvonnasta on ohjeet, jotka johtokunta hyväksyi 5.9.2014.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden aikana kerran, keväällä.

Arvio tulevaisuuteen vaikuttavista merkittävistä riskeistä ja muista tekijöistä

Paikallinen asema yhdyskuntajätteen keräilyssä ja käsittelyssä takaa vakaan tulopohjan. Hinnoittelun pohjana on yleinen vastaavasta toiminnasta perittävä hintataso. Yhdyskuntajätteen määrä on yleensä seurannut talouden yleistä kehitystä ja viimeisen 20 vuoden aikana, vaihdellen noin 10 prosentin tarkkuudella 20 000 tonnin molemmin puolin.

Toiminta on pitkälläkin aikavälillä vakaata, eikä sisällä riskiä tulopohjan nopeasta vähenemisestä. Muuttuvat kustannukset vaihtelevat vuosittain melko vähän ja ovat ennakoitavissa työmarkkina- ja palvelusopimusten puitteissa.

Uusi hankintalaki astui voimaan 2017 alusta. Keskeisin kuntien asemaan vaikuttava kirjaus lakiesityksessä on niin sanotussa sidosyksikköasemassa toimivien yhtiöiden asema jatkossa. Sidosyksikön toimintaa koskevia vaatimuksia ollaan kiristämässä kansallisella tasolla EU-direktiivin vaatimuksiin verrattuna.

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän osalta lain muutos ei oleellisesti muuta toimintaa ja markkinaosuuksia johtuen vähäisestä markkinaehtoisesta jätteen määrästä.

Taloudellisesti toimintaan vaikuttavat suurelta osin tulevaisuuden investoinnit ja mahdolliset lakimuutokset. Merkittävin muutos menojen osalta on verollisen jätemäärän väheneminen.

Vuoden 2017 aikana Keski-Savon Jätehuolto toimitti energiahyötykäyttöön Riikinvoima Oy:n jätteenpolttolaitokselle 11 236 tonnia jätettä.

Taloudellisena riskinä voidaan pitää Riikinvoima Oy:n jätteenpolttolaitoksen rahoitusta ja toimintaan sitoutumista ja operatiiviseksi riskiksi uuden jätteenpolttoteknologian käyttö ja kunnossapito.

Investointitarve voidaan jakaa pakollisiin investointeihin ja liiketoimintaa lisääviin investointeihin. Pakollisia investointeja lähivuosien aikana ovat kaatopaikkatilavuuden lisääminen, ta-sausvesialtaan uudistaminen ja vanhojen kaatopaikkarakenteiden peittäminen. Liiketoiminnan laajentamiseen liittyvä investointi on jätteiden käsittelyalueen ja mahdollisen murskausase-man rakentaminen.

Osakkuusyhtiöt ja sidosryhmät

Riikinvoima

Vuoden 2017 alku tammikuusta maaliskuuhun Riikinvoima Oy:n toiminta perustui Osakassopimuksessa määriteltyyn käyttöönottovaiheen toimintamalliin, jonka mukaisesti Riikinvoima Oy:n osakkaat maksavat jätetoimituksista sekä kaukolämmöstä ennalta sovittua yksikköhintaa.

Allekirjoitetun vastaanottosopimuksen myötä Riikinvoima Oy siirtyi Osakassopimuksen mukaiseen mankala-perusteiseen toimintaan huhtikuun 2017 alusta lähtien. Mankala-perusteisessa toiminnassa Riikinvoima Oy laskuttaa toiminnan kiinteät kustannukset osakkailta kuukausittain etukäteen perustuen budjettiin ja muuttuvat kustannukset laskutetaan toteutuneiden kustannusten mukaisesti jälkikäteen.

Tuotot sähköenergiasta sekä kierrätysmetalleista ohjataan suoraan osakkaille. Kaupallinen toiminta aloitettiin huhtikuussa 2017, jolloin laitetoimittaja luovutti laitoksen Riikinvoima Oy:lle. Yhtiökohtainen jätekiintiö määräytyy omistusoikeuden suhteessa. Keski-Savon Jätehuolto Ilky:n omistusosuus Riikinvoima Oy:stä on 7,52 %. Keski-Savon Jätehuolto on pääomittanut Riikinvoima Oy:tä 1,85 milj. eurolla, josta pääomailainaa on 1,45 milj. euroa ja osakepääomaa 400 000 euroa. Lainarahaa Riikinvoima Oy:n pääomittamiseksi otettiin 1.4 milj. euroa kiinteällä 0,928 prosentin korkokannalla. Laina-aika on kymmenen vuotta. Jäljellä oleva lainamäärä on 1 050 000 euroa.

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymällä on jätteenhoitamisopimuksen mukainen velvoite toimittaa voimalaitokselle 19 000 tonnia jätettä vuodessa. Keski-Savon Jätehuollolla ei ole ollut vaikeuksia toimittaa veloitteen mukaista jätemäärää. Alueeltamme kerättävä polttokelpoinen yhdyskuntajättemäärä on noin 15 000 tonnia, loput kiintiöstämme on myyty kolmannelle osapuolelle lyhytaikaisilla sopimuksilla.

Riikinvoima Oy:n ja Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä ovat tehneet yhteistyötä alusta alkaen. Riikinvoima Oy maksaa hallinnoimastaan tontista Keski-Savon Jätehuollolle vuosivuokraa 5000 e/v. Keski-Savon Jätehuolto laskuttaa Riikinvoima Oy:tä erilaisten palvelujen myynnistä noin 30 000 euroa vuodessa, joka pääosin on erilaista konetyötä.

Riikinvoima Oy:n omistus

Osakas	Osakkeet/kpl	Omisuusosuus %
Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä	188	7.52 %
Jätekukko Oy	395	15.80 %
Puhas Oy	277	11.08 %
Metsäsairila Oy	109	4.36 %
Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy	79	3.16 %
Ylä-Savon Jätehuolto Oy	129	5.16 %
Sammakkokangas Oy	59	2.36 %
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	79	3.16 %
Varkauden Aluelämpö Oy	1 185	47.40 %
Yhteensä	2 500	100.00 %

Ekotori

Ekotori on oma tulosityksikkönsä osana Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymää. Ekotorin oli vuoden 2012 loppuun osa Warkop Oy:ta. Keski-Savon Jätehuolto maksoi vuosittain tukea toiminnan ylläpitämiseksi, viime vuosina noin 50.000 euroa vuodessa.

Ekotorin liiketoiminnan tuotoiksi arvioitiin 245 000 euroa vuodelle 2017, ja kuluiksi laskettiin 305 000 euroa eli liiketulokseksi noin 60 000 euron alijäämä. Liiketoiminnan tuotot olivat 242 000 euroa, joka oli 15.000 euroa edellistä vuotta korkeampi. Kulut olivat 29 000 euroa suunniteltua suuremmat. Alijäämää kertyi noin 79.000 euroa, kun se edellisenä vuonna oli noin 67.000 euroa. Tulokseen vaikutti 18.000 euroa arvioitua korkeammat huoneistokustannukset, joita talousarviota tehtäessä ei osattu huomioida. Lisävuokrakustannus johtuu käyttöön saadusta lisätilasta.

Ekotorilla kävi vuoden aikana noin 28 000 maksavaa asiakasta ja kappalemääräinen myynti oli noin 86 000 erilaista nimikettä. Ensimmäisenä toimintavuotena 2013 maksavia asiakkaita oli noin 19 000 ja kappalemääräinen myynti noin 35 000 nimikettä.

Ekotorin toiminta ei ole taloudellisesti kannattavaa edelleenkään, mutta tukee hyvin Keski-Savon Jätehuollon toimintaa, kasvattamalla osaltaan yleistä ympäristötietoisuutta sekä kiertämistä.

Lassila & Tikanoja Oyj

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymällä on sopimus Lassila & Tikanoja Oyj:n kanssa pilaantuneiden maiden ja vaarallisten jätteiden käsittelystä. Sopimusaika on enintään kaksitoista vuotta tai siihen saakka kun ympäristöluvan mukainen vaarallisen jätteen loppusijoitusalue täyttyy. Lassila & Tikanoja Oyj:n rakentama vaarallisten jätteiden loppusijoitusalue valmistui syksyllä 2016.

Käyttöoikeussopimuksen mukaan Lassila & Tikanoja Oyj maksaa Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymälle liikevaihtoon perustuvaa korvausta.

Jäteneuvonta ja viestintä

Neuvojan vierailuluentoja ja opastuskäyntejä keskitettiin isompiin tilaisuuksiin ja yleisötapahtumiin edellisen vuoden tavoin. Puhelin- ja sähköpostineuvontaa annettiin normaaliin tapaan joka arkipäivä. Neuvoja oli tavattavissa omalla infopisteellään mm. Savon Sampo-messuilla, Maailman ympäristöpäivässä Ekotorilla, Takakonttikirppiksellä ja *Osallistu Oikeesti-*asukastapahtumassa Varkaudessa.

Jäteneuvoja tavoitti henkilökohtaisesti luennointi- ja vierailukäyntiensä yhteydessä noin 800 ihmistä. Lisäksi neuvoja kävi muutamilla yritysopastuskäynneillä ja osallistui yhteistyötahojen kanssa erilaisten jätehuolto- ja ympäristöohjelmien tai kierrätysaiheisten teemapäivien suunnitteluun ja toteutukseen. Yhteistyötä tehtiin mm. KierRe –hankkeen kanssa pienemmissä projekteissa.

Alkukesästä järjestetty vaarallisen jätteen ja metalliromun kiertävä keräystempaus toimialueen kunnissa vaati myös jäteneuvonnan työpanosta.

Loppuvuodesta osallistuttiin myös valtakunnallisen *Kinkkutempu*-kierrätystempauksen järjestämiseen.

Materiaaleista vuoden aikana uudistettiin jäteastioiden lajittelutarrojen ulkoasut, jätekatoksen opastekyltit sekä jaettiin toimialueen kotitalouksiin uudistettu *Kodin Lajittelu*-opas. Lisäksi kierrätyskeskus Ekotorille tuotettiin ja painatettiin oma uusi esite sekä päivitettiin jätehuollon opastusmateriaaleja verkkoon.

Ympäristö ja kierrättäminen

Biojätettä kerättiin viime vuonna noin 800 tn. Määrä on sama kuin edellisenä vuonna. Biojäte kompostoidaan Akonniemen kompostointilaitoksella.

Paperinkeräys Oy:llä on välikuormausasema Riikinnevan jätelaitoksella, jonne keräyspaperi kerätään, sen Paperinkeräys Oy toimittaa keräyspaperia käyttäville paperitehtaille Suomeen. Keräyskartonki toimitetaan suoraan keräysastioista Stora Enso Oyj:lle Varkauteen.

Riikinnevan jätelaitokselle vastaanotettu purkupuujäte on haketettu ja toimitettu Heinäveden Aluelämpö Oy:lle ja Stora- Enso Oyj:lle Varkauden laitokselle. Haketta tehtiin Riikinnevan jätelaitoksella noin 18.000 m³. Haketta on toimitettu myös Partaharjun Puutarhalle muutamia tuhansia kuutioita.

Tuhkien hyötykäyttö

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä teki kesällä 2016 sopimuksen Riikinvoima Oy:n tuhkien hyötykäytöstä, käsittelystä ja loppusijoituksesta. Sopimuksesta vastattiin yhdessä Lassila & Tikanojan kanssa. Sopimus oli koekäytön aikaisesta tuhkien käsittelystä, se päättyi 28.2.2017. Tuhkia käsiteltiin vuoden 2016 aikana yhteensä lähes 8 000 tonnia.

Riikinvoima Oy kilpailutti hankintalain mukaan tuhkien käsittelyn kahdeksi vuodeksi 1.3.2017 alkaen. Keski-Savon Jätehuolto osallistui tarjouskilpailuun perustettavan yhtiön (Keski-Savon Jäte Oy) ja Lassila & Tikanojan yhteistarjouksella. Tarjouskilpailun valintakriteeri oli halvin hinta. Tarjouskilpailun voitti Ekokem Suomi Oy, sopimus on voimassa kaksi vuotta. Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoksella on valmiudet osallistua seuraavaan kilpailutukseen.

Ekopisteet

Jätelain 47 §:n mukaan tuottajilla on ensisijainen oikeus ja velvollisuus järjestää vastuulleen kuuluvien käytöstä poistettujen pakkausjätteiden jätehuolto 1.1.2016 alkaen. Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy on sopinut kuluttajapakkausten keräyksen järjestämisestä neljän pakkausalan tuottajayhteisön kanssa ja on siten oikeutettu toteuttamaan tuottajavastuun mukaiset velvoitteensa. Seuraavat Tuottajayhteisöt ovat antaneet kuluttajapakkausten keräyksen Rinki Oy:n järjestettäväksi, Mepak-kierrätys Oy, Suomen Keräyslasiyhdistys ry, Suomen Kuitukierrätys Oy ja Suomen Uusiomuovi Oy,

Jätelain 66 §:n mukaisesti Rinki Oy kartoitti keräyspisteiden nykytilan sekä valitsi ne pisteet, joissa se halusi suorittaa pakkausjätteen keräystä. Laatumansa kuluttajapakkausten keräyksen strategian mukaisesti Rinki Oy halusi vuokrata tai ostaa pisteitä. Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymältä Rinki Oy vuokrasi 19 ekopisteeltä kartonki-, lasi-, ja metalliastiat.

Jätteenkuljetus

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä kilpailutti jätteenkuljetuksen syksyllä 2016. Kilpailutus toteutettiin julkisen EU-kynnysarvot ylittävänä hankintana. Tarjouskilpailussa hyväksyttiin osatarjoukset. Alue jaettiin kolmeen erilliseen kuljetusalueeseen; Joroinen-Juva, Varkaus-Heinävesi ja Leppävirta.

Tarjouskilpailussa osallistui viisi eri kuljetusyritystä, jotka kaikki täyttivät asetetut ehdot tarjouskilpailuun osallistumiselle. Joroinen-Juva alueelle valittiin Sihvari Oy, Varkaus-Heinävesi alueen urakoitsijaksi Jätehuolto Laine Oy ja myös Leppävirran alueen urakoitsijaksi valittiin Sihvari Oy. Valintaperusteena oli halvin hinta. Kilpailutuksesta ei tehty valituksia. Uudet urakoitsijat aloittavat toiminnan 1.4.2017. Jättekuljetukset ovat toimineet täsmällisesti.

Riikinnevan jätelaitos

Loppusijoitettavaa kaatopaikkajätettä ei voitu voimassa olevan uuden jätelain mukaisesti vastaanottaa lainkaan. Kaikki tulevat jätteet esikäsiteltiin ja lajiteltiin eri jakeisiin. Rakennus- ja teollisuusjätteen lajitteluhylkyä loppusijoitettiin 2 800 tonnia. Riikinvoima Oy:n jätteenpolttolaitokseen toimitettiin omasta toiminnasta tulevaa poltettavaa jätettä 11 235 tonnia. Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän jätekiintiön puitteissa otettiin muilta Riikinvoima Oy:n osakasyhtiöiltä ja yhdeltä ulkopuoliselta toimittajalta vastaan poltettavaa jätettä yhteensä noin 5 500 tonnia, joka toimitettiin Riikinvoima Oy:lle.

Kaatopaikkarakenteissa ei havaittu vuoden aikana vaurioita tai sortumia. Syyssateiden aikaan kaatopaikan penkkateitit vahvistettiin tarkoitukseen sopivilla lievästi pilaantuneilla mailla. Käytössä olevassa loppusijoitusalueessa on tilavuutta jäljellä noin 34 000 m³. Kaatopaikkakelvottomia kuormia ei jätelaitokselle tarjottu vuoden aikana.

Vuonna 2016 jätelaitoksella kirjattiin noin 20 000 käyntitapahtumaa, josta pienasiakkaita oli noin 11 000.

Lassila & Tikanojan hallinnoimalle vaarallisen jätteen kaatopaikalle sijoitettiin jätteitä vuoden 2016 aikana noin 17 000 tonnia.

Kaatopaikan jälkihoito

Jätelaitoksen vaikutuksia pohja- ja pintavesiin sekä loppusijoitusalueiden suotoveden tilaa tarkkaillaan säännöllisesti. Pinta- ja pohjavesistä otetaan näytteet neljä kertaa vuodessa ja suotoveden koostumusta seurataan viikoittain. Tarkkailutulosten perusteella kaatopaikan vaikutus vesien tilaan on vähäinen.

Tasausaltaan suotovesi oli edellisvuosien tavoin väkevää suotovettä. Vuonna 2016 pumpattiin jätevettä Akonniemen puhdistamolle yhteensä n. 61 000 m³.

Jätelaitoksen vaikutuksia pohja- ja pintavesiin sekä jätepenkan suotoveden tilaan tarkkaillaan säännöllisesti. Pinta- ja pohjavesistä otetaan näytteet neljä kertaa vuodessa ja suotoveden koostumusta seurataan viikoittain.

Tasausaltaassa vesi oli aiempaan tapaan väkevöitynyttä kaatopaikan suotovettä, suotovesien vaikutusta mm. ilmentävät typen yhdisteiden ja kloridin pitoisuudet sekä sähkönjohtavuuden arvot olivat selvästi koholla. Kokonaistypestä selvästi suurin osa oli suotovesille tyypillisesti ammoniumtypen muodossa. Kaatopaikka- vesille tyypillisesti myös rautaa oli vedessä runsaasti osalla havaintokerroista, samoin orgaanista ainesta. Vedessä esiintyi kiintoainetta 4,4 - 26 mg/l ja kokonaisfosforin pitoisuus oli pääosin selvästi ylirehevän veden tasoa. Veden hygieenistä laatua heikensi voimakkaasti fekaalien kolien esiintyminen (10 - 380 pmy/100 ml). Tutkittujen raskasmetallien pitoisuudet olivat yleisesti pieniä tai alle määrittämissä, nikkelin pitoisuudet olivat hieman koholla (18 - 25 µg/l) ja myös kadmiumin pitoisuus ylitti pintaveden ympäristölaatunormitason kertaalleen.

Vuosien 2009 – 2017 tulosten perusteella typen yhdisteiden pitoisuuksissa ei ole ollut selvää muutostrendiä havaittavissa. Kloridin pitoisuudet ja sen myötä mm. sähkönjohtavuusarvot ovat olleet noususuuntaisia. Rautaa on vedessä ollut runsaasti, pitoisuuksissa on ollut havaittavissa kuitenkin lievää laskua. Fekaalien kolien määrä on ollut ajoittain varsin suuri, vuoden 2017 havaintokerroilla fekaalien kolien määrät olivat edellisvuoden maksimiin nähden pieniä

Jättemaksut

Yleinen taloudellinen tilanne ja seutukunnan asukaskasmäärän väheneminen ja kierrätyksen lisääntyminen on laskenut vastaanotettavia sekajättemääriä ja se saattaa vaikuttaa Keski-Savon Jätehuollon taloudelliseen kehitykseen pitemmällä aikavälillä. Vuodelle 2018 ei tehty jätemaksuihin korotuksia.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asiakas ja kuntalainen:

1. Hyvinvoiva kuntalainen

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2018	Mittari /tavoitetaso	Toteutuma 2018
Hyvinvointia edistävä, turvallinen ja viihtyisä ympäristö	Säännölliset jätekuljetukset.	Poikkeamia alle 1% päivittäisestä tyhjennysmäärästä.	Poikkeamia satunnaisotannalla alle 1%

2. Toimivat palvelut

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2018	Mittari /tavoitetaso	Toteutuma 2018
Lakisääteisten ja muiden palveluiden hyvä saatavuus	Kaikilla mahdollisuus liittyä jätteenkuljetuksen piiriin Jätelaitos toimii lupaehtojen mukaisesti	Kaikki asuinkiinteistöt jätteenkuljetuksen piirissä. Valvonta viranomaisilla ei ole huomautettavaa	Kaikki kiinteistöt jätteenkuljetuksen piirissä, omalla astialla tai aluekeräyspisteen kautta Vuositarkastuksessa ei ollut huomautettavaa.

Rakenteet ja palveluprosessit:

3. Tehokkaasti tuotetut palvelut

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2018	Mittari /tavoitetaso	Toteutuma 2018
Palvelusuoritteiden hinta on kilpailukykyinen	Vertailu valtakunnallisiin yksikköhintoihin.	Jätehuollon yksikköhinnat valtakunnan keskiarvossa tai alle.	Jätehuollon yksikköhinnat valtakunnan keskiarvossa.

Entisen Jätelaitosyhdistyksen, nykyisen Kiertovoiman vuoden 2017 hintoihin perustuvan jätteenkuljetusten hintavertailun mukaan 240 litran jäteastian tyhjennys maksoi kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa keskimäärin 7,34 euroa tyhjennyskertaa, Keski-Savon Jätehuollon alueella vastaava vuoden 2017 taksan mukainen hinta oli 7,35 euroa ja 600 litran jäteastian tyhjennys maksoi arvonlisäveroineen valtakunnassa keskimäärin 12,67 euroa tyhjennyskertaa. Keski-Savon Jätehuollon alueella hinta oli 12,36 euroa.

Investointien toteutuminen

Vuodelle 2017 oli suunniteltu kaatopaikan laajennuksen rakentaminen sekä jätteiden käsittely- ja lajittelukentän rakentaminen. Kumpaakaan ei aloitettu.

Kaatopaikan laajennus siirrettiin vuodelle eteenpäin ja asiaa tarkastellaan vuoden 2018 keväällä aikana, tarvitaanko laajennus täyttötilavuuden riittävyden varmistamiseksi. Aluehallintovirastolta haettiin 4.7.2016 poikkeuslupaa joidenkin orgaanista ainetta sisältävien kierrätyskelvottomien jätteiden loppusijoittamista kaatopaikalle. Aluehallintoviraston päätös saatiin 20.3.2017. Päätös oli kielteinen.

Kielteisen päätöksen vuoksi kaatopaikan laajennusinvestointia siirrettiin ainakin vuodelle, koska lupapäätöksen mukaisille jätteille oli riittävästi loppusijoitusalueella tilaa ainakin vuoden tarpeisiin.

Aluehallintoviraston päätöksen vuoksi on jouduttu kieltäytymään joidenkin jäte-erin vastaanotosta ja ohjaamaan ne kaatopaikoille, joilla on poikkeusluvalla mahdollisuus ottaa vastaan myös orgaanisia aineita sisältäviä, mutta kierrätyskelvottomia jäte-eriä.

Jätteiden käsittely- ja lajittelukentän maaperätutkimukset ja suunnitelmien sekä tarjouspyyntöasiakirjojen valmistuminen vei aikaa suunniteltua enemmän niin, että tarjouspyyntöasiakirjat laitettiin Julkisten hankintojen Hilma ilmoituskanavalle vasta joulukuussa. Tarjousaika päättyi 22.1.2018. Kentän rakentaminen on aloitettu helmikuussa 2018.

Tulevaisuus

Yhtiön tulevaisuus on vakaalla pohjalla. Seutukunnan asukasmäärän väheneminen ei ole näkynyt merkittävästi palvelujen myynnissä. Kierrätyksen lisääntymistä pyritään vauhdittamaan eri tavoin, bioastioiden lisääntyneen käyttöönotto ja sekajäteastioiden tyhjennysvälien pidentäminen edesauttaa kierrätyksen lisäämistä.

Henkilöstön mitoitus on huomattavasti pienempi kuin vastaavan kokoisissa jäteyhtiöissä. Henkilöstön toiminta- ja työkuultuuri on hyvää ja se on edesauttanut tuloksellista toimintaa. Nykyisellä henkilöstömitoituksella on tarkoitus jatkaa toimintaa. Kaatopaikkarakenteen tiivistämisen vähentyessä työtä riittää pienerien vastaanotossa ja lajittelussa sekä koneiden ja rakenteiden kunnossapidossa. Konetyöt ja jätekeskuksen omat sisäiset siirtokuljetukset sekä Lassila & Tikanoja Oyj:lle ja Riikinvoima Oy:lle ovat lisääntyneet.

Investoinnit suunnitelmakaudelle 2018–2020

Kaatopaikka

Riikinnevan alueen kehitys vaatii investointeja tulevaisuudessakin. Uuden kaatopaikan rakentaminen on edessä lähivuosina. Aluehallintoviraston 20.3.2017 antamasta ympäristöluvan poikkeuslupahakemuksen päätöksestä valitettiin 13.4.2017 Vaasan Hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen arvioidaan jäljellä olevan täyttötilavuuden riittävyttä verrattuna vuoden 2018 aikana tarvittavaan täyttötilavuuteen. Suunnitelmat uuden kaatopaikan rakentamisesta ovat vireillä.

Sorttiasema

Uuden jätelain mukaan kaatopaikalle ei sijoiteta enää orgaanista ainesta sisältävää jätettä. Vuoden 2017 alusta jätekeskukselle tehtiin pienerien lajitteluasema eli ns. sorttiasema. Jokaiselle jätejakeelle on erillinen sijoituspaikka, johon asiakkaat lajittelevat jäte-eränsä jätekeskuksen henkilöstön opastamana, tätä varten jätekeskukselle palkattiin yksi määräaikainen työntekijä. Sorttiaseman on sijoitettu toistaiseksi vapaana olevalle asfaltoidulle kentälle. Suunnitelmissa on rakentaa tarvittaessa, tilavampi sorttiasema Riikinnevan alueelle.

Tasausvesiallas

Voimassa olevan lupamääräyksen mukaan uusi tasausvesiallas on rakennettava vuoden 2018 syyskuun loppuun mennessä. Suunnitelman altaan rakentamiseksi piti olla valmiina toukokuussa 2017. ELY-keskus hyväksyi suunnitelman. Nykyinen allas on louhittu kalliorakenteisiin. Uuden rakentamisella varmistetaan altaan lainsäädännön mukainen tiiveys.

Jätteiden käsittely- ja lajittelukenttä

Jätteiden käsittely- ja lajittelukentän rakentaminen oli tarkoitus aloittaa vuoden 2017 lopussa perusmaarakennustöiden osalta, mutta hanke siirtyi vuoden 2018 alkuun muun muassa maaperätutkimusten vuoksi.

Kenttä rakennetaan rakennusjätteen, huonekalujen ja muiden isojen esineiden käsittelemiseksi ja murskaamiseksi, ennen niiden toimittamista voimalaitokselle poltettavaksi. Riikinvoiman seisokkien aikana jätteitä joudutaan varastoimaan ja myös ne on tarkoitus varastoida kentällä.

Riikinnevan jätelaitosalueen kehittämistä on tarkoitus jatkaa edelleen tulevina vuosina. Vuonna 2019 on ajatuksena rakentaa noin 1 500 m² halli jätteiden välivarastoksi ja rakennusjätteen lajittelu ja käsittelytilaksi. Muita mahdollisia alueen infrarakenteiden kunnostus- ja kehitystarpeisiin on myös varauduttava.

Tase**KESKI-SAVON JÄTEHUOLTO LUKU**

VASTAAVAA	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesirakenteet	172 393,00	172 393,00
Rakennukset	125 494,08	141 190,66
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 564 157,89	1 911 567,99
Koneet ja kalusto	7 450,75	14 638,05
Keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
	<u>1 869 495,72</u>	<u>2 239 789,70</u>
SIJOITUKSET		
Osakkeet ja osuudet	464 009,00	464 009,00
Muut lainasaamiset	1 391 163,00	1 391 163,00
	<u>1 855 172,00</u>	<u>1 855 172,00</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 724 667,72	4 094 961,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 404 122,65	1 737 838,37
Saamiset kunnalta / kuntayhtymältä	2 738 122,53	1 233 478,89
Siirtosaamiset	53 475,93	251 001,15
Saamiset yhteensä	4 195 721,11	3 222 318,41
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	688,69	1 026,71
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 196 409,80	3 223 345,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 921 077,52	7 318 306,82

VASTATTAVAA	2017	2016
Peruspääoma	1 894 147,00	1 894 147,00
Edell.tilikausien yli-/alijäämä	88 731,96	73 753,42
Tilikauden ylijäämä	51 834,12	14 978,54
OMA PÄÄOMA	2 034 713,08	1 982 878,96
POISTOERO JA VEROTUSPERUSTEISET VARAUKSET		
Poistoero	477 839,39	517 682,58
VEROTUSPERUSTEISET VARAUKSET		
Investointivaraus	2 820 000,00	1 820 000,00
POISTOERO JA VEROTUSPERUSTEISET VARAUKSET	3 297 839,39	2 337 682,58
PAKOLLISET VARAUKSET		
Kaatopaikan jälkihoito	900 000,00	900 000,00
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	910 000,00	1 050 000,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	140 000,00	140 000,00
Ostovelat	371 100,39	562 115,63
Muut velat	145 703,04	236 878,74
Siirtovelat	121 721,62	108 750,91
Lyhytaikainen	778 525,05	1 047 745,28
VIERAS PÄÄOMA	1 688 525,05	2 097 745,28
VASTATTAVA YHTEENSÄ	7 921 077,52	7 318 306,82

TASEEN TUNNUSLUVUT

	2017	2016
Omavaraisuus, %	67,3	59,0
-Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä		
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	28,3	36,0
-Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun.		
Kertynyt yli (alijäämä), 1000 e	141	89
-Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina		
Velat ja vastuut % käyttötuloista	28,3	36,0
Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.		
Lainakanta 31.12.	1 050	1 190
Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.		
Lainasaamiset 31.12.	1 391	1 391
Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittviä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.		

Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liikevaihto	5 953 239,62	5 817 124,04
Liiketoiminnan muut tuotot	6 451,61	6 901,50
Muut tuet ja avustukset	45 411,47	27 966,91
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	6 005 102,70	5 851 992,45
Materiaalit ja palvelut	-3 652 004,64	-2 650 026,56
Ostot tilikauden aikana	-290 374,58	-314 603,02
Palvelujen ostot	-3 361 630,06	-2 335 423,54
Henkilöstökulut	-703 717,99	-678 075,08
Palkat ja palkkiot	-573 990,62	-541 753,84
Henkilösivukulut	-129 727,37	-136 321,24
Eläkekulut	-115 925,54	-114 170,90
Muut henkilösivukulut	-13 801,83	-22 150,34
Poistot ja arvonalentumiset	-193 578,19	-181 784,24
Suunnitelman mukaiset poistot	-193 578,19	-181 784,24
Liiketoiminnan muut kulut	-284 067,06	-1 094 443,95
Muut kulut	-284 067,06	-1 094 443,95
LIIKETOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	-4 833 367,88	-4 604 329,83
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 171 734,82	1 247 662,62
Rahoitustuotot ja -kulut	-159 743,89	-215 631,70
Muut korko- ja rahoitustuotot	90 469,13	1 858,17
Korkotuotot	52 169,00	12,70
Muut rahoitustuotot	38 300,13	1 845,47
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-250 213,02	-217 489,87
Muille maksetut korkokulut	-10 510,48	-11 780,39
Korvaus peruspääomasta	-189 414,71	-189 414,71
Muut rahoituskulut	-50 287,83	-16 294,77
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1 011 990,93	1 032 030,92
VARAUKSET		
Poistoeron vähennys	39 843,19	39 843,19
Verotusperusteisten varausten lisäys(-) tai vähennys(+)	-1 000 000,00	-1 057 349,09
Tuloverot	0,00	453,52
Tilikauden verot	0,00	0,00
Aikaisempien tilik.tuloverot	0,00	453,52
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	51 834,12	14 978,54

LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2017	2016
Sijoitetun pääoman tuotto, %	20,4	24,4
-tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta		
	20,2	24,1
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		
-tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton		
Voitto, %	16,85	17,64
-tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-(ali)jäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos tunnusluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista		
Toimintatuotot/toimintakulut %	129,43	132,32
-tunnusluku kuvaa maksurahoituksen osuutta toimintakuluista, kuntayhtymällä toimintakate oltava ylijäämäinen		
Vuosikate prosenttia poistoista	622,78	667,47
-tunnusluvulla arvioidaan tulorahoituksen riittävyyttä tulorahoitus on riittävä mikäli vuosikate on poistojen suuruinen		

Rahoituslaskelma

	2017	2016
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (alijäämä)	1 171 735	1 247 663
Poistot ja arvonalentumiset	193 578	181 784
Rahoitustuotot ja -kulut	-159 744	-215 632
Tuloverot	0	454
Tulorahoituksen korjauserät (pakollinen varaus)	-6 452	150 000
	<u>1 199 118</u>	<u>1 364 269</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	176 716	-924 468
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	488 840
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6 452	0
	<u>183 167</u>	<u>-435 628</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 382 285	928 640
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Pääomalainojen lisäykset		
Antolainojen vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-140 000	-140 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-2 206 882	-637 352
Korottomien velkojen muutos	-269 220	172 812
	<u>-2 616 102</u>	<u>-604 541</u>
Rahoituksen rahavirta	-2 616 102	-604 541
Rahavarojen muutos	-1 233 817	324 100
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	689	1 234 506
Rahavarat 1.1.	1 234 506	<u>910 406</u>
	<u>-1 233 817</u>	<u>324 100</u>

LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2017	2016
Investointien tulo-rahoitus %	-682,21	278,64
Investointien tulo-rahoitus % -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulo-rahoituksella.		
Lainanhoitokate	8,08	8,07
Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.		
Kassan riittävyys (pv)	0,1	0,1
Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla		
Kassan riittävyys (pv) konsernitilin varat huomioituna	206	86
Quick Ratio	5,4	3,1
- Maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnusluvun asteikko -hyvä 2, tyydyttävä 1-2, heikko: alle 1		
Current Ratio	5,4	3,1
- Käyttöpääoman suhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnusluvun asteikko -hyvä, yli 1, tyydyttävä: 0-5, heikko: alle 0,5		

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TA 2017	Toteutunut 2017	Ta-Tot.2017	Muutos%	TP2016
Liikevaihto	5 252 495	5 953 240	-700 745	113,3	5 817 124
Liiketoiminnan muut tuotot	40 000	6 452	33 548	16,1	6 902
Muut tuet ja avustukset	0	45 411	-45 411		27 967
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	5 292 495	6 005 103	-712 608	113,5	5 851 992
Materiaalit ja palvelut	-3 047 194	-3 652 005	604 811	119,8	-2 650 027
Ostot tilikauden aikana	-220 316	-290 375	70 059	131,8	-314 603
Ulkopuoliset palvelut	-2 826 878	-3 361 630	534 752	118,9	-2 335 424
Henkilöstökulut	-886 593	-703 718	-182 875	79,4	-678 075
Palkat ja palkkiot	-723 040	-573 991	-149 049	79,4	-541 754
Henkilösivukulut	-163 553	-129 727	-33 826	79,3	-136 321
Eläkekulut	-136 553	-115 926	-20 627	84,9	-114 171
Muut henkilösivukulut	-27 000	-13 802	-13 198	51,1	-22 150
Poistot ja arvonalentumiset	-195 000	-193 578	-1 422	99,3	-181 784
Suunnitelman mukaiset poistot	-195 000	-193 578	-1 422	99,3	-181 784
Liiketoiminnan muut kulut	-660 000	-284 067	-375 933	43,0	-1 094 444
Muut kulut	-660 000	-284 067	-375 933	43,0	-1 094 444
LIIKETOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	-4 788 787	-4 833 368	44 581	100,93	-4 604 330
Liikevoitto(-tappio)	503 708	1 171 735	-668 027	232,6	1 247 663
Rahoitustuotot ja -kulut	-148 000	-159 744	11 744	107,9	-215 632
Korkotuotot	0	52 169	-52 169		13
Muut rahoitustuotot	70 000	38 300	31 700	54,7	1 845
Muulle maksetut korkokulut	-9 500	-10 510	1 010	110,6	-11 780
Korvaus peruspääomasta	-189 000	-189 415	415	100,2	-189 415
Muut rahoituskulut	-19 500	-50 288	30 788	257,9	-16 295
Voitto(tappio) ennen satunnaisia eriä	355 708	1 011 991	-656 283	284,5	1 032 031
Voitto(tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	355 708	1 011 991	-656 283	284,5	1 032 031
Tilinpäätössiirrot	0	-960 157	960 157		-1 017 506
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	0	39 843	-39 843		39 843
Verotusperusteisten varausten lisäys(-) tai vähennys(+)	0	-1 000 000	1 000 000		-1 057 349
Tuloverot	0	0	0		454
Tilikauden verot	0	0	0		0
Aikaisempien tilik.verot	0	0	0		454
			0		
Tilikauden voitto(tappio)	355 708	51 834	303 874	14,6	14 979

Rahoitusosan toteutuminen

	TA 2017	Toteuma 2017	Poikkeama
Toiminnan rahavirta			
Liikelylijäämä (alijäämä)	503 708	1 171 735	-668 027
Poistot ja arvonalentumiset	195 000	193 578	1 422
Rahoitustuotot ja -kulut	-148 000	-159 744	11 744
Tulorahoituksen korjauserät		-6 452	6 452
	550 708	1 199 118	-648 410
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-1 500 000	176 716	-1 676 716
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		6 452	-6 452
		183 167	-1 683 167
Toiminta ja investoinnit, netto	-949 292	1 382 285	-2 331 577
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset			
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		-140 000	140 000
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Saamisten muutos kunnalta/ky:ltä		-2 738 123	2 738 123
Saamisten muutos muilta		531 241	-531 241
Korottomien velkojen muutos muilta		-269 220	269 220
Rahoituksen rahavirta		-2 616 102	2 616 102
Rahavarojen muutos	-949 292	-1 233 817	284 525
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.		689	
Rahavarat 1.1.		1 234 506	
		-1 233 817	

Investointien toteutuminen

	Talousarvio 2017	Toteutunut tilikaudella	Erotus	Tp 2016
Projekti 9560				
Vesien hallinta		0,00	0,00	-112 216,00
Projekti 9562				
Riikinnevantie		176 715,79	-176 715,79	-323 412,21
Menot (kululaskutus 2017)		176 715,79	-176 715,79	-812 252,21
Tulot (rahoitusosuus)		0,00	0,00	488 840,00
Projekti 9563				
Kaatopaikan laajennus				
Menot	-1 200 000			
Projekti 9564				
Kenttien rakentaminen				
Menot	-300 000			
Menot yhteensä	-1 500 000	176 715,79	-1 676 715,79	-924 468,21
Tulot yhteensä		0,00	0,00	488 840,00
Menot/tulot netto	-1 500 000	176 715,79	-1 676 715,79	-435 628,21

Tilinpäätöksen liitetiedot

Liitetiedot on laadittu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston julkaiseman kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöksen liitetieto-ohjeen mukaisesti.

Tilinpäätöksessä on esitetty liitetietoina ainoastaan sellaiset kohdat, joista on ollut ilmoitettavia ja annettavia tietoja.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä arvostusperiaatteet ja menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Kirjanpito ja tilinpäätös on laadittu suoriteperusteisesti.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Arvioidut poistoajat ja menetelmät

Rakennukset ja rakennelmat 15 v. tasapoisto
Muut rakennukset ja rakennelmat 15v. Tasapoisto
Koneet ja kalusto 5 v. tasapoisto
Kuljetusvälineet 5v. Tasapoisto

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseessa nimellisarvoon.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Kuntayhtymän tuotot eriteltyinä	2017	2016
Liikevaihto		
Sähkön myynti	132 420,16	0,00
Jätteen kuljetus/käsittely	5 219 523,76	5 057 455,04
Muut liiketoiminnan tuotot	601 295,70	759 669,00
	5 953 239,62	5 817 124,04
 Liiketoiminnan muut tuotot	 6 451,61	 6 901,50
 Tuet ja avustukset	 45 411,47	 27 966,91
 Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin		
Asiakaspalvelujen ostot	0,00	0,00
Muiden palvelujen ostot	3 361 630,06	2 335 423,54
Palvelujen ostot yhteensä	3 361 630,06	2 335 423,54

Olellaiset tuottoihin ja kuluihin sisältyvät pakollisten varausten muutokset

Käytössä olevien kaatopaikkojen vastaisia todennäköisiä sulkemis- ja jälkihoito-menoja varten tulee varautua etukäteen jäljellä olevan käyttöajan kuluessa pakollisella varauksella, mikäli kirjanpitolain 5 14 §:n mukaiset pakollisen varauksen kirjaamisedellytykset täyttyvät.

Kaatopaikan jälkihoitovaraus
Tilikausi 1.1. - 31.12.2011
Tilikausi 1.1. - 31.12.2012
Tilikausi 1.1. - 31.12.2013
Tilikausi 1.1. - 31.12.2014
Tilikausi 1.1. - 31.12.2015
Tilikausi 1.1. - 31.12.2016
Pakolliset varaukset yhteensä

Olellaiset muihin toimintatuottoihin sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot

	2017	2016
Muut tuotot		
Muut luovutusvoitot	6 451,61	0
Luovutusvoitot yhteensä	6 451,61	0

Korkotuottoihin sisältyvät tuotot osuuksista muissa yhteisöissä

Korkotuotot antolainoista (Riikinvoima Oy)	52 169,00	0
1.1.2018 alkaen antolainalle ei makseta korkoa		

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot
Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

	2017	2016
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesirakenteet		
Hankintameno 1.1.	172 393,00	172 393,00
Lisäykset	0,00	0,00
Hankintamenojäännös 31.12.	172 393,00	172 393,00
Rakennukset		
Hankintameno 1.1.	141 190,66	156 887,24
Lisäykset		0,00
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	15 696,58	15 696,58
Hankintamenojäännös 31.12.	125 494,08	141 190,66
Kirjanpito saldo tase	125 494,08	141 190,66
Laskelma toteuma	-15 696,58	-15 696,58
Tase toteuma	-15 696,58	-15 696,58
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Hankintameno 1.1. Varkaus	1 911 567,99	1 603 598,54
Lisäykset	-176 715,79	451 565,10
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	170 694,31	143 595,65
Hankintamenojäännös 31.12.	1 564 157,89	1 911 567,99
Kirjanpito saldo tase	1 564 157,89	1 911 567,09
Laskelma toteuma	-347 410,10	307 969,45
Tase toteuma	-347 410,10	307 969,45

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.1. Varkaus	14 638,05	37 130,06
Lisäykset		
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	7 187,30	22 492,01
Hankintamenojäännös 31.12.	7 450,75	14 638,05
Kirjanpito saldo tase	7 450,75	14 638,05
Laskelma toteuma	-7 187,30	-22 492,01
Tase toteuma	-7 187,30	-22 492,01

Keskeneräiset hankinnat

Hankintameno 1.1. Varkaus	0,00	15 936,89
Lisäykset	0,00	0,00
Siirto kiinteät rakenteet/laitteet	0,00	-15 936,89
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Hankintamenojäännös 31.12.	0,00	0,00
Kirjanpito saldo tase	0,00	0,00
Laskelma toteuma	0,00	-15 936,89
Tase toteuma	0,00	-15 936,89

Aineelliset yhteensä

	1 869 495,72	2 239 789,70
--	---------------------	---------------------

Poistot yhteensä

	193 578,19	181 784,24
--	-------------------	-------------------

Lisäykset yhteensä

	-176 715,79	435 628,21
--	--------------------	-------------------

Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

	2017	2016
Sijoitukset		
Muut osakkeet		
Hankintameno 1.1.	464 009,00	464 009,00
Lisäykset, Riikinvoima Oy	0,00	0,00
Hankintamenojäännös 31.12.	464 009,00	464 009,00
Muut lainasaamiset		
Pääomalaina, Riikinvoima Oy	1 391 163,00	1 391 163,00
Sijoitukset yhteensä	1 855 172,00	1 855 172,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 724 667,72	4 094 961,70

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset muilta	1 387 924,89	1 716 233,08
Myyntisaamiset kunnilta	14 470,99	19 635,39
Varkauden kaupunki	14 470,99	19 635,39
Myyntisaamiset omistusyhteisyrittäjiltä	1 726,77	1 969,90
Myyntisaamiset yhteensä	1 404 122,65	1 737 838,37

Lyhytaikaiset saamiset kunnalta

Konsernitilin yksikkötili, Varkauden kaupunki	2 738 122,53	1 233 478,89
Keski-Savon Jätehuolto Llky ei ole käyttänyt konsernitilin limiittiä 31.12.2017.		
Konsernitilin yksikkötilin luottoraja 100.000,00 euroa. (OP)		

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Energia Consulting, spot myynti	24 082,50	0,00
Op Vakuutus Oy, tapaturma- ja ryhmähenkivakuutus 2017	13 273,51	0,00
Pohjois-Savon Liitto, avustus Riikinnevantie	0,00	224 593,78
Pohjola Vakuutus Oy, tapaturma ja ryhmähenkivakuutus 2016	0,00	12 343,96
Muut siirtosaamiset	16 119,92	14 063,41
	53 475,93	251 001,15

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2017	2016
Oman pääoman erittely		
Peruspääoma	1 894 147,00	1 894 147,00
Lisäykset		
Vähennykset		
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	88 731,96	73 753,42
Tilikauden yli/alijäämä	51 834,12	14 978,54
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 034 713,08	1 982 878,96

Peruspääoma ja korot 2017

Peruspääoma on muodostettu liikelaitoskuntayhtymän aloittavassa taseessa 1.1.2011 Varkauden kaupungin liikelaitokselta siirtyvän omaisuuden perusteella siten, että peruspääoman suuruus vastaa siirtyvän omaisuuden arvoa. Peruspääoma jakaantuu jäsenkuntien kesken aikaisemmin määriteltyjen osuuksien mukaisesti (31.12.2010 tilanteen mukaan).

Kuntien peruspääomaosuudet jakautuvat seuraavasti:

		Peruspääoma	Korko 2017
Heinävesi	9,4 %	178 050,27	17 805,03
Joroinen	11,4 %	215 932,37	21 593,24
Juva	11,1 %	210 250,76	21 025,08
Leppävirta	20,8 %	393 982,64	39 398,26
Varkaus	47,3 %	895 930,96	89 593,10
		1 894 147,00	189 414,71

Liikelaitoskuntayhtymä suorittaa jäsenkuntien sijoittamalle pääomalle yhtymäkokouksen päättämän suuruisen koron.

Yhtymäkokous/pöytäkirja 8.12.2010 / 9§

"Yhtymäkokous päättää, että jätehuollon liikelaitoskuntayhtymän peruspääoman korko on 10 %.

Peruspääoman korko lasketaan ilman ed. vuosien ja kuluvan vuoden yli/alijäämiä

Pakolliset varaukset

Kaatopaikan jälkihoito/ympäristönsuojelu velvoite **900 000,00** **900 000,00**

Kaatopaikan jälkihoitovaraus tehdään 6-vuoden aikana.

Varausta on kirjattu 150 000,00 e vuosina 2011-2016

yhteensä 900 000,00 euroa.

Vapaaehtoiset varaukset

Investointivaraus 2011-2013 loppusij.alueet/laajennus (purettu liikavaraus) 0,00 0,00

Investointivaraus 2014 uudet loppusijoitusalueet 240 000,00 240 000,00

Investointivaraus 2015 uudet loppusijoitusalueet 300 000,00 300 000,00

Investointivaraus 2016 uudet loppusijoitusalueet 600 000,00 600 000,00

Investointivaraus 2015 sortiasema/muut jätteenkäsittelyalueet 100 000,00 100 000,00

Investointivaraus 2016 sortiasema/muut jätteenkäsittelyalueet 220 000,00 220 000,00

Investointivaraus 2016 murska-aseman rakennus 360 000,00 360 000,00

Investointivaraus 2017 käsittely/varastointikenttä 500 000,00 0,00

Investointivaraus 2017 kaatopaikkavesien tasausallas 500 000,00 0,00

Yhteensä 2 820 000,00 1 820 000,00

Vuonna 2016 tehty varaus 360.000€ murska-aseman rakentamiseen ei toteudu, tämä varaus käytetään käsittelyhallin rakentamiseen.

Vuosien 2014-2016 loppusijoitusalueiden varaukset suunniteltu toteutettavan 2018.

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua	490 000,00	630 000,00
Pitkäaikaiset velat		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	910 000,00	1 050 000,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	910 000,00	1 050 000,00
Lyhytaikaiset velat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
2018 lainan lyhennykset	140 000,00	140 000,00
Ostovelat		
Ostovelat kunnille, Varkauden kaupunki	79 121,39	52 440,68
Osakkuus- ja muille omistusyhteisyrityksille	20 020,90	92 463,80
Ostovelat muille	271 958,10	417 211,15
Muut velat		
Muut velat muille	145 703,04	236 878,74
Siirtovelat		
Siirtovelat muille	121 721,62	108 750,91
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	778 525,05	1 047 745,28
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Lomapalkkajaksotus	100 414,19	88 819,31
Ilmarinen, kuel maksut 12/2017	10 864,86	9 559,26
Muut siirtovelat	10 442,57	10 372,34
	121 721,62	108 750,91

**VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ
KOSKEVAT LIITETIEDOT**

Muut taseen ulkopuoliset vastuut ja sopimukset	1 110 000,00	1 110 000,00
Riikinnevan jätelaitoksen luvan / toiminnan vakuus (5v)		
Nordea Pankki Suomi Oyj, Pohjois-Savon ELY-keskus		
Vakuuden päättymispäivä 31.12.2019		

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
vakinaiset	12	11
määräaikaiset	5	5
työllisestyt	5	4
Henkilöstö yhteensä	22	20
 Tilintarkastajan palkkiot		
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy		
PwC Julkistarkastus Oy 1.4.2017 alkaen		
Tilintarkastuspalkkiot	2 204,46	3 326,74
Palkkiot yhteensä	2 204,46	3 326,74

Kirjanpitokirjat, tositelajit ja säilytystapa

PÄÄKIRJA
PÄIVÄKIRJA
KÄYTTÖOMAISUUSLUETTELO
RESKONTRALUETTELOT
TASE-ERITTELYT JA LIITETIETOJEN ERITTELYT
TILINPÄÄTÖS

ATK-TULOSTE
ATK-TULOSTE
ATK-TULOSTE
ATK-TULOSTE
PAPERI
SIDOTTU

Kirjanpidon tapahtumalajit:

ALKUSA 1001-1999
BUD 2001-2999
MUIRO2 15001-15999
KOMTOS 34001-34999
PALKAT 100001-199999
PANKKI 101001-101999

JHL 114001-114999
OSTOT 8000001-8999999
OMAKSU 8990001-8999999

Alkusaldot
Talousarvio
Muistiotositteet
Käyttöomaisuus
Palkat
Pankki
Laskutus
JHL
Ostolaskut
Ostoreskontra, pankkimaksu

Säilytys:

Kaikki kirjanpidon tositeaineisto sekä kirjanpidon tulosteet säilytetään Rondon sähköisessä arkistossa.

Allekirjoitukset ja merkinnät

Yhtiön liikevaihto toimintavuonna 2017 oli 5 953 239,62 euroa. Yhtiön voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja on 1 011 990,93 euroa.

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän johtokunta esittää tilikauden tuloksenkäsittelystä seuraavaa:

1. Tehdään 1 000 000 euron vapaaehtoinen varaus
500.000,00 euroa käsittely/varastointikenttä
500.000,00 euroa kaatopaikkavesien tasausallas
2. Tilikauden ylijäämä 51 834,12 euroa, siirretään taseeseen oman pääoman edellisten tilikausi-
en yli-/alijäämätilille.

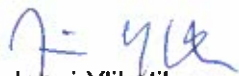
Varkaudessa 30.4.2018

Arto Lehtonen
puheenjohtaja
Varkaus

Virve Wright
Leppävirta

Jenni Ylikotila
Heinävesi

Petri Miettinen
Joroinen

Vesa Kankkunen vs.
Juva

Jarmo Vepsäläinen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Varkaudessa __.__.2018

PwC Julkistarkastus Oy

Elina Hämäläinen KHT, JHT